

Nr 3 mars 2012

Finlands

Synskadade

4 HBL som taltidning
firade 30 år

8 Synskadade i
Sudan får svagt stöd

16 Prova på punktskrift
i Helsingfors

Innehåll Nr 3/12

- 3** Ledaren: Samhälle i förändring
- 4** HTF firade 30 år
- 7** Jens Berg: Trovärdig talsyntes
- 8** Synskadade i Sydsudan får svagt stöd
- 14** NFC-teknik underlättar vardagen
- 16** Prova på punktskrift i Mellis
- 18** Kåseriet: Datatrubbel
- 20** Fransk modebutik intog Lyktan
- 22** Aktuellt
- 24** Annonser: Barnfest i Helsingfors
- 25** Aktuellt i distrikten
- 29** Annonser: Punktskriftskurs för seende
- 30** Annonser: FSS friidrottstävlingar och bocciaturnering
- 32** Möteskallelse: Förbundets vårmöte 21-22 april

Finlands Synskadade är organisationstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 101. Nummer 4/2012 utkommer 26.4, manusstopp 3.4.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Sofia Stenlund

Tfn 09-6962 3017

e-post: sofia.stenlund@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

FSS kansli, tfn 09-6962 300

e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Synskadade i Sydsudan

Foto: Jesper Klemedsson

ISSN 0789-5739

Arkmedia, Vasa 2012

Samhälle i förändring

Under ett av förbundets senaste planeringsråd väcktes frågan om hur vi bäst kan bemöta och betjäna eventuella medlemmar med utländsk härkomst.

Svaret är relativt enkelt, det gör vi på samma sätt som med andra potentiella medlemmar. En av de styrkor och fördelar vi har som ett litet förbund är att vi är vana med individuella lösningar och mindre och mer personliga sammanhang. Vi har som förbund alla möjligheter att ta emot personer oavsett bakgrund.

Tänker man mer praktiskt, på hur vi till exempel kan hjälpa någon som inte har samma modersmål men som ändå behöver någon serviceform vi kan erbjuda, så finns det idag en konkret instans att vända sig till.

Stödcentralen Hilmas målsättning är att invandrare med funktionsnedsättning ska integreras och få hjälp och förutsättningar att klara sig på egen hand i Finland. Stödcentralen ger stöd och rådgivning till personer med invandrabakgrund, deras anhöriga och dem som arbetar med denna grupp.

Deras verksamhet är riksomfattande och den riktar sig till alla handikappgrupper. Stödcentret har nyligen avslutat en kartläggning med målsättningen att dokumentera var och på vilka sätt olika instanser och organisationer samverkar med personer med invandrabakgrund.

Inom verksamheten har man även uppdaterat sin webbsida samt fungerat som utgivare till en serviceguide för målgruppen som publicerats på 12 olika språk.

Just idag har vi inom vårt förbund liten eller ibland ingen erfarenhet av personer med invandrabakgrund inom vår medlemskår enligt en snabb rundfrågning inom förbundet. Förhoppningsvis utvecklas vår medlemskår i takt med att landets befolkning gör det, så att vi skapar maximal beredskap att ta emot alla medlemmar i vårt förbund.

Detta innebär inte automatiskt någon form av särbehandling utan integrering och samarbete.

I skrivande stund firar vi den nationella veckan mot rasism, låt oss se till att samma anda fortsätter även efter det.

■ HTF:s mångårige ordförande och eldsjäl Hans Åhman provar på den nya mobila spelaren.

“Information är en jämställdhetsfråga”

HBL som taltidning firade 30 år

“Sammy Davis junior, sångare skådespelare och komiker skapade debatt då han skulle spela golf. När han blev tillfrågad om sitt handikapp svarade han: ‘jag är enögd, mörkhyad och jude, vad är ditt?’” Anekdoten framfördes av Lars Hedman, tidigare chefredaktör för Österbottens Tidning i sitt festtal på Huvudstadsregionens Taltidningsförenings (HTF) 30-årsjubileum den 3 mars.

Ett trettiotal involverade på olika sätt, bland dem exempelvis FSS personal, tidigare och nuvarande Hbl-inläsare, Norra Österbottens Svenska Synskadades och Pratsams representanter, men också HTF:s egna medarbetare och Hufvudstadsbladets chefredaktör Jens Berg hade slutit upp för att fira Hufvudstadsbladets 30 år som taltidning.

- Vårt viktigaste kriterium har alltid varit att taltidningen ska nå prenumeranten samtidigt som andra läsare, förklarade HTF:s ordförande Hans Åhman.

Och det har man också lyckats med. Även om många finlandssvenska dagstidningars taltidningar utkommit med både en och två dagars försening har Hbl alltid utkommit samma dag. Idag har alla inläsare en egen inläsningsapparat hemma som gör det lätt och smidigt att läsa in tidningen.

Ny mobil apparatur

Under jubileet presenterade företaget Pratsam Ab de nya produkter som man tagit fram tillsammans med NÖSS: den finlandssvenska talsyntesen Samuel och den nya synskadeanpassade mobila spelaren Pratsam Mobile. Pratsam innebär i korthet ett system för informationsdistribution via Internet som är snabbt i jämförelse med kassett- och CD-utskick.

Den relativt nya talsyntesen Samuel togs fram tillsammans med tillverkaren Acapela Group i Sverige, och tanken är att talsyntesen småningom ska möjliggöra att läsarna kan ta del av allt redaktionellt

material i tidningen samt en stor del av annonsmaterialet. Detta system har dock inte ännu tagits i bruk.

Den mobila spelaren, Pratsam Mobile, kan spela upp taltidningar, talböcker och andra talpublikationer över mobila nätverk. Att spelaren är mycket liten, som en mobiltelefon, och anpassad för att vara lätt att använda ska ge användaren mer rörlighet och frihet.

- Jag blir personligen arg för varje missad chans att med modern teknik kämpa för ett mer jämlikt samhälle, menade Lars Hedman angående upprepade försök att hjälpmedelsklassa produkterna.

Fler men mindre målgrupper

Förutom ordförande Åhman och festtalet av Lars Hedman framförde Ann-Britt Mattbäck, ordförande i Norra Österbottens svenska synskadade en hälsning där hon menade att en fungerande taltidning och det samarbete som skapats kring den tyder på såväl omtanke som ett rättvist samhälle. I detta kunde Hufvudstadsbladets chefredaktör Jens Berg bara hålla med. Han framhöll i sin hälsning att tidningsbranschen påverkas av dalande upplagesiffror i hela västvärlden, tidningsmomsen och att den digitala upplagan inte ger intäkter. Men å andra sidan talade han varmt för fördjupande och analyserande journalistik.

- Vi får fler men mindre målgrupper. Den nya talsyntesen Samuel ligger helt i linje med dem. Vi vill vara nära och relevanta,

sa Berg.

Efter detta presenterade Pratsams representanter sina senaste produkter, talsyntesen Samuel och den mobila spelaren som båda kommit till som sam-

arbetsprojekt.

Dagen, som varvats med musikunderhållning av Sune Huldin, avslutades med buffet och fri samvaro samt möjlighet att bekanta sig med Pratsams olika produkter.

Text och foto: Sofia Stenlund

Smidigare inläsning på fem år

”Jag läser Hbl ungefär en gång i veckan och brukar vara på plats i studion halv sju. Det brukar räcka drygt två timmar”. Så sa Hbl-inläsaren Barbro Enckell-Grimm till Finlands Synskadade för fem år då HTF fyllde 25 år. Idag, fem år senare, är verkligheten en annan.

Idag kan Barbro lugnt stiga upp ur sängen kring sju-halv sju, koka sig en kaffekopp och sätta sig vid den bärbara datorn och börja läsa in dagens Hufvudstadsblad, bekvämt i det egna sovrummet. Sedan en kort tid tillbaka har nämligen alla Hbls ungefär fem aktiva inläsare egen inläsningsapparat hemma i form av en bärbar dator. Inläsarna behöver alltså inte längre ta sig till FSS studio vid Arabiastranden för att kunna distribuera tidningen.

- Sedan äter jag morgonmål efter att ha läst in tidningen, berättar Barbro. Hon förklarar att utrustningen innefattar ett headset som stänger ute ljud från

■ Barbro Enckell-Grimm vid en inläsningsdator.

omgivningen relativt effektivt. Eventuella familjemedlemmar eller husdjur kommer alltså inte med dagstidningen när den sänds ut till Pratsam-boxarna på morgonen.

Text och foto: Sofia Stenlund

HBL:s chefredaktör: "Samuel är trovärdig och neutral"

En taltidning är ingen självklarhet för synskadade. Ett exempel är Kyrkpressen som drog in sin taltidning 2011. Hur ser ni på betydelsen av detta format från Hbl:s sida, chefredaktör Jens Berg?

- Jag ser det framför allt som en rättvisefråga. Vi ska så långt det bara är möjligt bidra till att alla som vill också ska kunna ta del av vårt innehåll.

Hbls taltidning är idag en version där inläsarna väljer ut vilken information de tror att läsarna vill ha. I framtiden ska läsarna kunna läsa hela tidningen. Hur ser du på detta?

- Det är enligt mig en mycket positiv utveckling. Jag vet att våra läsare och användare gärna vill ha helheten Hbl, för att sedan själva kunna välja vilka delar som tilltalar.

Hbl har funnits som taltidning i 30 år. Har Hbl andra versioner för olika grupper av läsare?

- Det händer mycket gällande distributionen av vårt innehåll just nu. Fältet blir allt mer splittrat och det betyder att vi måste vara beredda på att vårt innehåll inte längre enbart konsumeras via en traditionell papperstidning. Hbl finns numera bland annat mobilt, som digital e-tidning och som I-pad-version.

Du nämnde Ipad-versionen. Vilken respons har ni fått via den?

- Mestadels positiv. Av personer med syn-

■ Hbl:s chefredaktör Jens Berg.

skador har vi fått mycket tack för att man enkelt kan förstora texten.

Hur mycket tänker ni på läsvänligheten när det gäller "papperstidningen"?

- Vi tänker mycket på det! Vi vill att helheten ska vara lätt att ta till sig men också bjuda på överraskande element.

På HTF:s jubileum presenterades en finlandssvensk talsyntes. Vilken betydelse tror du att det kan ha för läsarna?

- Jag blev förtjust i den finlandssvenska talsyntesen Samuel. Samuel hade en lugn och behaglig röst - och med behaglig menar jag trovärdig och neutral. Jag ser Samuel som ett viktigt steg framåt, när användarna själva kommer att kunna välja vilka delar av tidningen de vill läsa.

Vill Hbl ge någon hälsning till FS läsare?

- Vi vill gärna att ni är i kontakt med oss.

Ris och ros tas med tacksamhet emot!

Text: Sofia Stenlund

Foto: Hbl.fi

■ Antonie Pitia Joseph och generalsekreteraren Augustino Lungulo Elario under ett SSAVI-möte.

“Nästan inga blinda går i skola”

Synskadade i Sydsudan får svagt stöd

*De synskadade i världens nyaste land, Sydsudan, mobiliserar sig.
De känner sig utestängda från nationsbygget.*

Utanför ett nedgånget litet trähus i Sydsudans huvudstad Juba sitter ett gäng män på plaststolar i skuggan av några träd. Det är över 40 grader varmt. Till och med vindfläktarna svider som svetslågor i huden. De flesta av männen bär svarta solglasögon.

– Här tror många att om en gravid kvinna ser en orm får hennes barn en orms ögon, det vill säga en blinds ögon, säger Ben Lou Poggo.

Ben är ordförande i blindorganisationen South Sudan Association for the Visually Impaired (SSAVI) i Sydsudan.

– En annan vanlig fördom är att vi föds synskadade för att vi, eller våra familjer, har en förbannelse över oss, säger Ben. Att bekämpa fördomar är bara en av många punkter på SSAVI:s agenda. Sydsudan är världens yngsta nation. Ett helt samhälle ska byggas från grunden.

Undervisning från klass 1-5

Tidigare var landet en del av Sudan. Redan 1955 utbröt inbördeskrig mellan befrielse-rörelser i södra Sudan, där majoriteten av invånarna är kristna, och det övervägande muslimska Sudan. Det rasade till 1972 och följdes av ett nytt 1983. 2005 blev det slutligen fred. Den 9 juli 2011 blev Sydsudan självständigt.

– Vi är mycket glada och kan äntligen prata fritt. Krigen drabbade synskadade sydsudaneser väldigt hårt och vi fick ingen hjälp av den sudanesiska regeringen, säger Ben.

Först 1982 grundade en norsk organisation ett center för synskadade i Juba med

*”En vanlig fördom
är att
vi synskadade
eller våra familjer
har en
förbannelse över
oss”*

läs- och skrivundervisning, hantverksutbildning och rehabilitering. Ben, som hade pluggat utomlands, blev lärare där. Han och några andra bildade en förening för blinda i Juba. Centret förstördes vid ett bombanfall 1987. Verksamheten fortsatte i Juba, men i mindre omfattning.

– Idag får verksamheten inget ekonomiskt stöd och har brist på material och kompetenta lärare. Man har bara undervisning

från klass ett till fem. Därefter är det meningen att eleverna ska integreras i vanliga skolor, säger Ben.

Inför självständigheten undersökte Ben situationen för synskadade i alla Sydsudans 10 delstater.

– Det finns inget stöd för dem. Vi bestämde oss för att bilda ett nationellt förbund, säger Ben.

Mellan 150 000 – 280 000 av landets nio miljoner invånare uppskattas vara blinda. Människor med synnedsättningar är inte inräknade. De främsta orsakerna till de höga siffrorna är sjukdomar som flodblindhet och trakom samt begränsad tillgång till hälsovård. År 2010 grundades SSAVI. Enligt Ben har man nu 5000 medlemmar.

– Vi kommer snart att bli fler och ska etablera filialer i hela landet, säger Ben.

Råd för krigsveteraner

Målet är att synliggöra och förbättra livsvillkoren för synskadade. Det största hindret är att Sydsudan inte har skrivit under FN-konventionen om Rättigheter för Människor med Funktionshinder (CRPD).

– Men vi kämpar hårt för det, säger Ben. Som påtryckningsmedel har SSAVI haft manifestationer, pratat ut i medier och arrangerat marscher med sång och slagord. – Och så har vi överlämnat en kopia av CRPD till en regeringstalman och krävt att personer med funktionsnedsättningar representeras i parlamentet, säger Ben. Det finns ett regeringsråd för krigsveteraner med funktionsnedsättningar. Dörren är dock stängd för de som inte har blivit

funktionshindrade i strid.

– Vi delas in i två kategorier. Vi med medfödda funktionsnedsättningar diskrimineras, säger Henry Soka.

Otillgänglighet allmänt

Krigen har inneburit att utvecklingen i Sydsudan har stått stilla sedan 1955. Landet är ett av världens fattigaste. På SSAVI är man medvetna om utmaningarna, men menar att det är en unik chans att CRPD skrivs under och implementeras i nationsbyggandet. I Juba är bara ett fåtal vägsträckor asfalterade. De flesta vägarna består av porös jord och påminner mest om puckelpister. Existerande trottoarer har höga kanter och är fulla av hål och andra hinder.

– Men vi har inget annat val än att försöka ta oss fram. Det värsta är bilförarna, de bryr sig inte om vem som går på vägen, säger Ben.

Ingenting är anpassat. Samtidigt sker en byggboom i Juba, vilket ter sig vara ett utmärkt tillfälle att lobba för anpassning av allt nytt.

– Om regeringen hade skrivit under CRPD hade vi kunnat lobba. Då hade det varit lagstiftat om framkomlighet, anpassning med mera. Nu har vi inte rätt att kräva någonting, säger Ben.

Allt fler medlemmar dyker upp. En del körs dit på taximotorcyklar, det vanligaste transportmedlet i Juba. Brist på transport och framkomlighet är allmänna problem. Landet är femtio procent större än Sverige, men har endast några mils asfalte-

■ Mary Charles, 16 år, en av två kvinnliga medlemmar i SSAVI.

rade vägar. Det kan ta flera dagar att åka ett tiotal mil med bil på jordvägar som förvandlas till gyttjeträsk under regnperioderna. Utanför Juba är hälsokliniker och skolor lätträknade. Endast 20 procent av barnen börjar i grundskolan. Mindre än två procent avslutar den.

Utbredd diskriminering

– Det är inte bara synskadade som inte har tillgång till samhällstjänster. Hela samhället måste utvecklas, säger Henry.

– Men vi missgynnas av att det inte finns blindskolor med kompetenta lärare och material. Nästan inga blinda går i skolan. Utan utbildning är chanserna små att kunna försörja sig och integreras i samhället, säger Ben.

– Det är bara utbildade, eller upplysta, föräldrar som skickar blinda barn till skolan. Föräldrar utan utbildning skäms för att visa att de har blinda barn, inflikar Henry. Diskrimineringen är utbredd.

– Vi ses i allmänhet som oförmögna att göra något. När vi går till kontor, ministerier och butiker tror de att vi är tiggare, säger Henry.

Det finns inga antidiskrimineringslagar.

– Vi har en medlem som fick sparken från sitt jobb när han råkade ut för en olycka och blev blind, säger Henry.

Det finns ingen statistik över hur hög arbetslösheten är annat än "skyhögt". En del i SSAVI har arbete, andra är arbetslösa. Henry arbetar för Handicap International i Juba.

– Även där får min chef ofta frågan hur han kan ha en blind kille anställd, säger Henry.

– Oavsett vad folk tror måste vi visa att vi är kapabla att göra samma saker som seende. När de väl inser det ändrar de inställning. Bästa sättet att krossa fördomar är att integreras, säger Ben.

Svårt att få vita käppar

Lukten av brinnande ved från lerugnar är ständigt närvarande. Bostäderna i grannskapet består av enkla lerhyddor med halmtak och stampat jordgolv. Hela 82 procent av landets befolkning bor i hyddor. Det är få förunnat med el i bostäderna. Endast en liten privilegierad grupp har datorer, ännu färre har tillgång till Internet och ingen har programvaror designade för synskadade.

– Enbart att få vita käppar är ett stort problem, säger Ben.

Ett annat problem är att locka synskadade kvinnor till SSAVI. Man har bara två kvinnliga medlemmar. Kvinnor är underrepresenterade i hela samhället. Nio av tio vuxna kvinnor kan inte läsa och skriva.

– Flickor har alltid föräldrarnas ögon på sig och hålls hemma. De flesta gifter sig innan de har gått ut skolan. Det hindrar dem från att förverkliga sina drömmar, säger Henry.

Medan vi pratar dyker en av de kvinnliga medlemmarna upp. Hon heter Mary Charles och är 16 år.

– Män har större frihet, men samtidigt ställs andra krav på dem. De förväntas försörja en familj. Det är inte lätt för blinda eftersom de flesta är arbetslösa. säger Mary.

Ben och husets värd, Augustino Lungulo

Elario, är båda gifta och har fem barn vardera.

– Vi har lyckats bra i livet, men det beror på att vi har fått utbildning och därmed jobb, säger Ben.

Marys ambition är att bli blindlärare. Trots sin ålder går hon bara i fjärde klass på blindgrundskolan.

– Mina föräldrar visste inte om att det fanns en skola för blinda barn förrän för fyra år sedan, förklarar hon.

Det rasar flera väpnade konflikter. I delstaten Jonglei har till exempel stammar stulit boskap från varandra i hundratals, kanske tusentals, år. Tidigare dödades framförallt vuxna män under räderna. Sedan självständigheten har massakrer på kvinnor och barn avlöst varandra. Över 1000 personer har dödats. 60 000 har flytt sina hem.

– Vi trodde att det skulle bli fred efter självständigheten. Allt vi har uppnått kan förloras. Regeringen är helt fokuserad på konflikterna och det är väldigt svårt att lobba för CRPD, säger Henry.

Optimistisk trots allt

Sydsudan sitter på stora oljeresurser. Olja står för 98 procent av landets intäkter, men i slutet av januari stoppades all oljeproduktion. Orsaken var bråk om avgifter för att använda norra Sudans pipelines.

– Ytterligare ett problem som drar uppmärksamheten från oss. Allt vi kan göra är att hoppas att problemen löser sig och att de länder som stödde vår självständighetskamp fortsätter att hjälpa oss, säger Ben.

”Mina föräldrar visste inte om att det fanns en skola för blinda barn förrän för fyra år sedan”

Medlemmarna vill dock inte måla fan över hela väggen.

– Nej, om jag tittar tillbaka hur vår situation var innan den första blindskolan öppnades 1982 så har vi kommit en bra bit på vägen. Nu, efter självständigheten, är jag väldigt optimistisk, men det kommer att krävas både tid och resurser, inte minst för kapacitetsbyggande, innan vi når våra mål, avslutar Ben.

Text: Bengt Sigvardsson
Foto: Jesper Klemedsson

NFC-teknik underlättar i vardagen

Talande

medicinförpackningar?

Saft- och mjölkförpackningarna förväxlas lätt i kylskåpet, och när man tar sin medicin måste man vara uppmärksam. Nu kan man få hjälp via en ny sorts närfältskommunikationsteknologi, NFC, som är här för att underlätta vardagen för bland annat personer med synskada.

För att kunna använda sig av NFC-kommunikation, (Near Field Communication, närfältskommunikationsteknologi) behöver man en mobiltelefon och en dekal som fästs på till exempel livsmedel, medicinförpackningar eller till och med kläder.

Hör mig, känn mig

Synskadades Centralförbund, SCF, har medverkat i det nyligen avslutade projektet HearMeFeelMe som koordinerats av VTT. Inom projektet utvecklades och testkördes NFC-överföring. Utöver VTT deltog finländska TopTunniste, spanska Tecnal och grekiska Demokritos. Inom projektet utvecklades fem olika sorters program med NFC-överföring för att ta emot medicinsk information.

En slutlig målgrupp med användare till projektet hittade man via SCF, Caritas-stiftelsen som producerar boende- och rehabiliteringsservice för äldre och handikappade, Joutsen-apoteket Uleåborg och en spansk leverantör för service för äldre, SSI. Användarna provade på att märka föremål

och identifiera dem i hemmiljö genom ljudmeddelanden samt talande varudeklarationer på medicin- och livsmedelsförpackningar.

Intressant är att NFC-tekniken redan försökt etablera sig under de senaste åren. Situationen är dock fortfarande sådan att det inte finns plattformar för mobiltelefoner som är anpassade för NFC-teknologin ännu, inte ens bland Nokias nyaste smarttelefonmodeller.

Enligt VTT är NFC-tekniken billig teknologi som är lätt att genomföra tekniskt. Också inom Synskadades Centralförbund tror man att tekniken kan vara till nytta för synskadade. Den apparatur som finns idag har dock inte utvecklats på det sätt som NFC-applikationerna förutsätter, utan utveckling behövs på den fronten.

- Kodteknologi av den här sorten kunde nog ha otroliga möjligheter att utnyttjas på olika sätt, när den väl kommer, menar Juha Sylberg som är utvecklingschef på SCF:s avdelning för informationstillgång.

Synskadades Centralförbund har tidigare varit delaktiga i VTT:s projekt, bland annat i två projekt som gått under benämningarna Hyperfit och Noppa.

- Både projekten ledde till att prototyper färdigställdes, men så långt som till att producera produkter räckte det inte till, berättar Sylberg.

Livsmedelsförpackningar mest populära att märka

Inom HearMeFeelMe-projektets användargrupp visade det sig att den mest populära produkten att märka är livsmedelsförpackningar. Användarna uppskattade att de själva kan definiera det meddelande de fäster på sina egna föremål.

Inom projektet testades också en talande läkemedelsförpackning. Genom att vidröra förpackningen fick man höra läkemedlets dosering och annan grundläggande information i ljudform. Informationen om läkemedlet sparades på NFC-dekalen redan på apoteket.

Paula Kivelä från Uleåborg är en av dem som deltagit i användargruppen. Hon är synskadad sedan födseln och har under senare år blivit helt blind.

- Jag fäste dekalerna på bland annat schampo- och balsamflaskorna. På kläder kom jag inte på att fästa dem, men det kunde ha varit bra att prova.

Paula Kivelä har positiva erfarenheter av NFC-teknologin. Det var enkelt att såväl spela in ljud på dekalerna och att läsa dem med hjälp av mobiltelefonen.

- Genom att prova sig fram lärde man sig enkelt hur snabbt det lönade sig att tala in, så att meddelandet ändå skulle höras tydligt.

- Dekalen är ett mycket enkelt hjälpmedel för anteckningar och det passar även äldre personer. Var och en av oss synskadade hittar säkert saker att märka i hemmet. Att märka med dekalerna passar speciellt bra för dem som inte behärskar punktskrift, säger hon.

Text: Marika Mäkinen-Vuohelainen

Foto: Juha Seppälä och VTT

■ Vera Lindqvist och Fanni Hamberg tyckte att själva övningarna inte var så hemskt svåra. Här sitter de med alfabetet i punktskrift.

“Roligt att prova själv!”

Den 17 mars gick Förbundet Finlands Svenska Synskadades andra punktskriftsevenemang under rubriken “Prova på punktskrift” av stapeln. Det är fråga om ett relativt nytt koncept som låter anhöriga till synskadade och andra intresserade prova på olika enkla vardagsövningar som är relaterade till punktskrift och känselsinnet i allmänhet.

- Avsikten är att man ska få en aha-upplevelse kring känseln och känselsinnet. Ofta tänker man inte på känseln som aktivt sinne om man har ett synsinne, berättar FSS punktskriftsansvarige Tessa Bamberg som är en av de aktiva bakom evenemanget.
- Övningarna ska vara konkreta och spegla

de situationer där man använder känselsinnet i vardagen. Eftersom dagen heter Prova på punktskrift ska vi såklart också ha något relaterat till det. Eftersom det inte uttryckligen är fråga om en kurs är det lite mindre fokus på själva punktskriften. Vi har också tagit med den tekniska biten på

ett hörn för att visa att punktskriften följer med sin tid och har integrerats i datorvärlden.

En handfull intresserade dök upp då evenemanget gick av stapeln i Svenska Synskadade i mellersta Nylands lokaler i Arabiastranden. Besökarna fick på ett lätt-samt och roligt sätt prova på punktskrift och taktila övningar genom att besöka tre olika stationer. Vid stationerna satt Sune Huldin, Tessa Bamberg och Monica Andersson, och efter avklarat uppdrag fick man dricka en kopp kaffe och ställa frågor. Jenny-Maria Bergman är 22 år från Helsingfors. Hon dök upp på FSS Prova på punktskriftsdag av ren nyfikenhet och intresse. Hon fungerar nämligen som stödperson för en synskadad flicka och har ett intresse för synskade- och handikappfrågor i allmänhet.

- Man har ju sett punktskrift i olika sammanhang men jag visste inte så mycket om hur den fungerade, menar Jenny-Maria och tillägger att alla stationer var intressanta.

Hon hittade annonsen på dagbokssidorna i Hufvudstadsbladet och har redan hunnit bekanta sig med två stationer där hon fått prova på punktskriftsrelaterade övningar och har en kvar.

- Nu vet jag lite mera om punktskriften, det var roligt att man själv fick prova på och bygga - nu när man fått göra det själv så minns man bättre!

Två andra besökare var kusinerna Vera Lindqvist och Fanni Hamberg, 14 och 13 år. De har kommit i sällskap av sin farmor och mormor Daj-Lis Lindqvist som är aktiv medlem i Svenska Synskadade i Meller-

■ Jenny-Maria Bergman försöker tyda vad det står i punktskrift med hjälp av alfabetet.

sta Nyland. Ibland brukar Daj-Lis också berätta om synskadefrågor för sina barnbarn men just idag fastnade kusinerna för punktskriftsdisplayen och användningen av dator och punktskrift tillsammans.

- Datorn var spännande! Och så såg @-tecknet så konstigt ut, berättar flickorna. Om du missade tillfället och är intresserad av att lära dig mer om punktskriften kan du anmäla dig till FSS punktskriftskurs för seende som ordnas den 17 och 24 april samt den 3 maj. Kursen ordnas på kvällstid och inga förhandskunskaper behövs. Närmare information finns i detta nummer av Finlands Synskadade.

Text och foto: Sofia Stenlund

Kåseriet | Viva Holm

Datatrubbel

Problemet började en fredag. Det var en dag med snöyra. Trafiken grötade till sig med en massa kedjekrockar som följde. Då var jag ännu lyckligt omedveten om att också jag skulle drabbas av problem.

Lördag morgon grydde mulen och grå. Det hade snöat hela natten och gatorna var delvis oplogade. Jag startade kaffe-bryggaren och gick för att hämta tidningen. Vad nu då! Ingen tidning i brevluckan. Förstås var det det urusla föret, som försenat tidningsutdelarna.

Ingen post kom inom de närmaste timmarna. Kanske man borde ringa till numret "när tidningen uteblir". Jag ringde och fick kontakt med en bandspelare, som visste berätta att tidningarna till vissa

orter var försenade, dock inte min hemort. Om man väntade kunde man få tala med kundtjänsten. Jag beslöt att avvakta läget. Senare på dagen satte jag mig ändå i telefonkö till kundservicen. Fram kom jag så småningom. Orsaken till utebliven tidning var att tryckeriet hade haft stora svårigheter. Upplagan hade inte räckt till åt alla

prenumeranter. Man gjorde vänligen en reklamation.

Den här tidningen utkommer inte på söndag och måndag. Ingen morgontidning uppenbarade sig på tisdagen. Lördagstidningen kom med dagsposten. Nytt samtal till kundservicen. Tyvärr var det så illa ställt, att undertecknads namn inte längre fanns med i utdelningslistorna. Återstod att ringa till tidningens prenumerationskontor. Där kom beskedet att det nya dataprogrammet hade tappat bort ringaren. Felet skulle rättas till.

På onsdagen hände ingenting på tidningsfronten. Torsdag morgon vaknade jag av en duns i brevluckan. Jag rusade upp från sängen, där låg verkligen den åtråvärda tidningen. På dagen telefonerade jag igen till tidningen med förfrågan om när de uteblivna tidningarna kunde väntas komma. Man lovade att de skulle sändas i kuvert. Mycket riktigt på fredagen anlände onsdagens blad.

Man har ju punktligt betalat sin prenumerationsavgift utan att knorra trots prisförhöjning, då vill man ha full valuta för den dyra euron. Ännu en gång slog jag numret till tidningen. Man lovade posta tisdagens tidning, vilket också gjordes.

Nu måste jag bekänna en sak. Egentligen är jag taltidningsläsare. I papperstidningen läser jag enbart de stora rubrikerna och tittar på bilder med ett förstoringsglas. Med ett annat förstoringsglas läser jag de mindre rubrikerna och eventuellt någon del av en text. Det är bara så roligt att ha en tidning som sällskap vid morgonkaffet.

Postutdelarna är ett segt släkte. De kommer trampande på sina velocipeder i ur och skur. Datatekniken kan man nog inte riktigt lita på. Den har visat sig vara nyckfull.

Tidningen har lovat kompensera läsarna genom att förlänga prenumerationstiden med en vecka.

Viva Holm, Lojo

■ Susanna Vikström från Larsmo visade upp modeplagg som intresserade damerna på Lyktan.

Fransk modebutik intog Lyktan

Fredagen den 2 mars kl.13 samlades 26 förväntansfulla damer i olika åldrar till kvinnoträff på Lyktan i Vasa. Susanne Vikström från Larsmo packade upp sina kläder på 7 olika ställningar och vips var Lyktan förvandlad till en modebutik med franska kläder. Vasas distriktssekreterare Febe Mörk berättar mer om träffen.

Jag träffade Susanne första gången på Norrvalla för en månad sen och köpte då en fin vinterjacka av henne. Under tiden som jag provade vinterjackor, föddes idén

att kanske jag skulle försöka få henne att komma på en kvinnosamling till Lyktan i Vasa. Sagt och gjort, vi hittade en lämplig dag och det visade sig bli en superlyckad

dag! Som sig bör samlades vi först runt kaffeborden för att avnjuta kaffe och dopp och sedvanligt socialt umgänge. Alla var förväntansfulla och ville gärna börja prova så fort som möjligt.

Susanne, eller Sanne som hon föredrog att kallas, berättade om det utbud som fanns och en del av oss fungerade även som mannekänger för olika klänningar och blusar. Det fanns blusar, jackor, tröjor, jeans, tunikor, klänningar etc. Det nyaste i sortimentet hade Sanne fått från Frankrike dagen innan hon kom till Vasa och hon påpekade att det finns endast ett nummer av varje plagg, så tyvärr fanns inte alla storlekar av allting.

Tre ställningar proppfulla med rea-plagg var det första som damerna anföll. Men efter hand så gick det mesta igenom. Som tur fanns inga herrar på Lyktan den här dagen, så vi kunde prova kläder lite var som helst. Vi var även smakråd åt varandra och de flesta provade och köpte någonting.

Det fina med just de här kläderna, tycker jag, är att de inte "hänger på varannan dam" i stan, eftersom de inte finns till salu i någon butik. Endast av återförsäljare som bara har ett varulager för dem själva. "Man får känna sig lite unik och speciell när man får köpa franska modekläder på Lyktan", var en av dagens kommentar. Det håller jag helt med om.

Susanne trivdes med oss och kommer gärna igen. Och den som inte tidigare hade hört Larsmo-dialekt, fick ta del av den idag.

Text och foto: Febe Mörk

Aktuellt

Aniridia Finland

Föreningen Aniridia Finland är en relativt nygrundad och -registrerad förening. Föreningens mål är att uppmärksamma och tillvarata aniridikers behov och intressen inom olika områden. Föreningen tänker sträva efter och verka för att aniridiker får med andra medborgare likvärdiga levnadsförhållanden i socialt, kulturellt och ekonomiskt hänseende. Som sakkunnigorganisation har Aniridia Finland möjlighet att med sin verksamhet bidra till att skapa ett gott och tryggt liv för alla landets aniridiker oberoende av ålder, språk eller boningsort.

Man kan enkelt och kortfattat säga att oberoende av funktionsnedsättning vill Aniridia Finland vara en organisation som ger personer med aniridi stöd och hjälp för att bättre kunna leva ett självständigt liv och ett mer likvärdigt liv med andra medborgare.

För att föreningen Aniridia Finland skall kunna hjälpa och stöda personer med aniridi behöver föreningen få flera medlemmar. Föreningen finns i första hand till för de som har diagnosen aniridi men också deras anhöriga och vänner. Kom med och bli medlem i föreningen oberoende om du behöver hjälp eller vill hjälpa, alla är välkomna. Ju fler medlemmar som ansluter sig till föreningen desto fler kan vi och har vi möjlighet att hjälpa. Sprid budskapet om den nya föreningen!

Vill du veta mer om föreningen Aniridia Finland?

Vill du bli medlem?

Vill du veta mer om Aniridi?

Vill du veta hur man kan hjälpa någon med Aniridi?

Tag då kontakt med Andreas Kanto! Tfn 050-5376110. Epost: andreas.kanto@gmail.com

Nytt utökat handikappråd på Åland

Ålands landskapsregering har för tiden 1.3.2012 – 31.12.2013 utsett ett utökat Handikappråd med 8 ledamöter eftersom den tidigare utsedda inte följde lagen om tillämpning av lag om jämställdhet mellan kvinnor och män.

I Handikapprådet ingår som ordinarie ledamöter: Viveka Landgårds (Ålands Invalidier r.f.), Rolf Söderlund, (Ålands Synskadade r.f.), Annika Eriksson (Ålands hörsselförening r.f.), Harriet Lindeman (Demensföreningen på Åland r.f.), Ann-Britt

Alén (De Utvecklingsstördas Väl på Åland r.f.), Eva Ringwall (Ålands intresseförening för psykisk hälsa Reseda r.f.) och Stig Ekstrand från Föreningen Vårt Hjärta r.f.

Handikapprådet ska verka för att de handikappades intressen tillgodoses genom att

- främja och följa verksamheten på olika områden inom förvaltningen
- ta initiativ till och göra framställningar samt avge utlåtanden om frågor som är av betydelse för de handikappades levnadsförhållanden och möjligheter att reda sig
- vara rådgivande organ i frågor rörande

lagstiftning, utbildning, arbete, trafikbyggnads-, och övrig miljöplanering i landskapet

- uppgöra förslag till ett rullande målprogram för handikappfrågor i landskapet

På det nya Handikapprådets första möte valdes Viveka Landgårds till ordförande. Hon fungerade som ordförande även 2010 till 2011. Till viceordförande valdes Stig Ekstrand. Som sekreterare fungerar Ann-Charlotte Funck, tillförordnad av landskapsregeringen.

För närmare upplysningar, titta på rådets hemsida på www.handikappradet.ax.

Nästa år talar bankomaterna

Bankomater som innehåller en helt ny teknik installeras i Finland. Det ska bli säkrare att utföra sina bankärenden, men i framtiden kan man ta ut pengar ur talande bankomater.

De första bankomaterna med talförmåga har redan installerats, men innan programmeringen är klar kan de inte producera ljud förrän på nästa års sida. I bakgrunden finns ett företag som ansvarar för apparaturen i samarbete med Synskadades centralförbund. Parterna har kommit överens om installeringen av anslutningen för hörlurar och utvecklingen av

det talande användargränssnittet i de nya bankomaterna.

Jari Marviala, utvecklingschef på Automatia Bankomater, menar att den stora installeringsprocessen, som inleddes för drygt ett år sedan, färdigställs 2013.

- Installeringarna fortsätter fram till nästa år, då vi också tar i bruk användargränssnittet för de talande automaterna. Sammanlagt installeras 250 bankomater med den nya tekniken i olika affärsutrymmen.

Källa: Yle

BARN FEST

LASTEN JUHLAT

**Barnfest för alla barn 14.4 kl. 12-16 på
Annegården, Annegatan 30 i Helsingfors.**

Festen arrangeras som ett samarbete mellan flera organisationer för att skapa en fest för alla barn och familjer, oberoende av funktionsnedsättning.

Plock ur programmet:

Teaterförelställningen Den Fula Ankungen med Unga Teatern. Interaktiva verkstäder för stora och små med dans och rörelse, ordkonst, musik och trummor, skuggteater, skrotglädje och bild. Dessutom sagostunder samt Babypoesi för de allra minsta. Fritt inträde hela dagen.

Barnbokscaféet är också öppet hela dagen.

Välkommen att fira barnens fest för och med alla barn.

Arrangörer: Aladdins lampa, All Cultures, Arbis, Finlands svenska autism- och aspergerförening r.f., Bamsegruppen r.f., Children Crossing Cultures, Dansteater Dis-Tanz, DuvTeatern/FDUV, Folkhälsan/Familjerum, Föreningen för Finlandsvenska teckenspråkiga r.f., LL-Center/FDUV, Föreningen Luckan i huvudstadsregionen r.f., Helsingfors kulturcentral, Nylands cp-förening, Pro Artibus, Svensk Socialservice, Sydkustens landskapsförbund r.f., Svenska Teatern, Ungmartha r.f.

De som kommer med taxi, meddela följande adress: Folkskolegränden.
Närmaste allmänna parkeringsplats är Kampens köpcentrums parkeringshus.

Mera info: www.luckan.fi/helsingfors

Aktuellt i distriktet

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Svenska Synskadade i Östnylands aprilmånadsträff hålls lördagen den 28.4 kl.13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Magnus Östman berättar om och vi får lyssna på naturens ljud på våren och försommaren. Lovisaborna kontakta Rose-Marie för taxiresan tel. 533 467. Välkommen med!

Vasa Svenska Synskadade r.f.

"Kurs i livskvalitet" med psykoterapeut **Tine Sylvest** ordnas under tre veckokvällar i april och maj. Anmäl dig till kansliet om du är intresserad av att delta i kursen som hålls måndag 23.4, fredag 27.4 och måndag 7.5 kl.15-19.30 med en ½h paus. Deltagarantalet är begränsat och gruppen är slutet, dvs det är samma deltagare hela tiden. Anmälan är bindande och minimiantalet är 6 deltagare och maxantal är 12. Kursen är gratis!

Stolgymnastiken fortsätter under våren enligt följande datum 4.4, 18.4, 2.5 kl.13. Ny ledare för vårterminen är Gun Haldin. Varmt välkomna alla tidigare och nya deltagare. Först en timmes "jumpa" och sen gemenskap runt kaffebordet! Vid förändringar kolla föreningsspalten och lyssna på medlemsbandet.

Trivselcafé Mimosel i samarbete med Folk-

hälsan fortsätter sin verksamhet enligt följande datum 28.3, 11.4, 9.5 kl.13 på verksamhetscentret Lyktan. Ledare är Marita Koskiniemi och Maj-Britt Aspö. De hälsar alla nya och tidigare deltagare välkomna med i gemenskapen. Vid förändring, kolla föreningsspalten och lyssna på medlemsbandet!

Grundkurs i datahantering ordnas i Vasa på Lyktan under våren om tillräckligt många deltagare anmäler sig. Arrangör är Vasa svenska synskadade r.f. Ta kontakt med kursens ledare Andreas Kanto telefon 050-537 6110 om du är intresserad!

Boccia spelas enligt följande datum, 28.3, 11.4, 9.5 kl.18.30 på Sandvikens skola. Deltagarna träffas först på Lyktan kl.17.30. Punktskriftskursen fortsätter hela våren om inget annat meddelas. Styrelsen samlas en gång per månad och om du har idéer och förslag, tveka inte, utan ta kontakt med någon i styrelsen eller ring till kansliet.

MEDLEMSTRÄFFAR I APRIL OCH MAJ:

• **Torsdagen den 26 april kl.18 på Lyktan.** Besök av föreningen Schoolkids Lights ordförande Reidar Wilkman från Ingå. Han berättar om denna nystartade förening som stöder blindskolan i Loshoto, Tanzania. Styrelsen beslöt att understöda blindskolan i Afrika och anta detta som föreningens fadderbarns verksamhet. Anmäl senast tisdag 24.4. före kl.12.

• **Lördagen den 19 maj utflykt till Restaurang Nabben i Maxmo skärgård.** (www.nabben.fi)

– Vi åker med buss och startar från Lyktan i Vasa, äter en god lunch tillsammans och bara njuter av samvaron i den vackra skärgården. Restaurangen ligger alldeles vid havet i Tottesund Maxmo. Föreningen betalar bussen och var och en betalar lunchen som serveras till borden. Kaffe på hemvägen vid **Tesses café** som ligger vackert vid Vassor fjärden. Mera info av Febe. Bindande anmälan senast 10.5.

Är du intresserad av att se musikalen **“Kristina från Duvemåla”**? Vi har tillsammans med NÖSS reserverat biljetter till musikalen på Svenska teatern i Helsingfors 15-16.9.2012. Meddela ditt intresse så fort som möjligt, dock **senast 30.4**. Närmare uppgift från kansliet.

Alla anmälningar görs till distriktssekreterare Febe Mörk på tfn 06-317 0654 eller 045-321 3320 må-to kl. 9-11 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi. Kansliet är öppet må-to kl.9-14.

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. önskar FS' läsare glad påsk!

Vi gör en vårutfärd till Helsingfors torsdagen den 29 mars 2012.

Kl. 11.00 blir vi guidade på Carl Larssonutställningen, Ateneum. Efter lunchen på rest. Perho besöker vi den nyrenoverade

Vinterträdgården.

Resans pris är 20 euro per deltagare. Anmälan senast den 20 mars till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 044-336 8060. Busspåstigningstidtabellen får Du vid anmälningen. Hjärtligt välkommen med på utfärd! Styrelsen

Anpassningsträningskursen för nyare medlemmar inleds under Britta Nybergs ledning to.12 april och fortsätter t.o.m. 7.6 2012 på torsdagar varannan vecka.

Månadsträffen i april infaller lö. 14.4-12 då sekr. Christel Eriksson berättar om en resa till Israel.

Anmälan senast to. 12 april till Eeva eller Birgitta. Se deras tfn-nr ovan. Välkommen.

Lördagen den 21 april beger vi oss på teaterresa till Helsingfors för att uppleva pjäsen 'Kristina från Duvemåla'.

Bussens tidtabell:

Hangö busstation kl 10.15

Ekenäs busstation 10.45

Karis busstation 11.10

Ingå, Täktergränd 11.30

Föreställningen börjar kl. 13.00.

På hemvägen smälter vi intrycken och äter ur smörgåskorgen.

Våra nya medlemmar är välkomna till en träff i verksamhetscentret Lyan torsdagen den 3 maj 2012 kl. 13.30 då vi den mindre gruppen infomerar om föreningen och kan bli bekanta med varandra.

Väl mött!

Den 12 maj avslutas vårterminen med en vårlig måltid som inleds kl. 16.00 på Gullö

Krog, Ekenäs, där narcisserna då torde blomma för fullt.

Carita Rosenqvist med musikaliska barnbarnet Jens uppträder.

Busstransport enligt känt mönster. Anmälan senast fredagen den 27 april till till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 044-336 8060. Busspåstigningstidtabellen ges vid anmälan. Välkommen med önskar styrelsen.

Önskar Du bli medlem i föreningen Svenska synskadade i Västnyland rf? Kontakta då rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg på tfn 050-561 2951.

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Måndagsträffarna kl 13.00 fortsätter som vanligt med varierande program på Hörnan.

Den 2 april berättar Anhild Träskman om tiden mellan trettondagen och påsk.

Den 9 april är påskmåndag och då är kansliet stängt.

Den 16 april blir det bingo.

Den 23 april frågesport.

Den 30 april är valborgsmässoafton ingen måndagsträff.

Det stadgeenliga årsmötet den 14.4.2012 kl.10 på Hörnan, Parisgränd 2 A 3. Efter mötet lunch samt musik med Boris Westlund. Alla medlemmar välkomna. Anmäl dig till kansliet senast tisdag 3 april.

Friluft- och motionsveckoslutet i Onnela

är den 26-27 maj. Arcadas idrottsinstruktörer är med i år igen.

Mera om vårt program finns på de kommande medlemsbanden, så lyssna på dem!

Vi träffas på Hörnan!

Kansliets öppethållningstider är:

må-ti 9.30 – 13.30

Tel. 09-612 1779.

Ålands Synskadade r.f.

God dag!

I det här numret av FSS-tidning kommer det som vanligt att finnas allmän information ifrån Ålands Synskadade, men även en lista på kommande aktiviteter.

Följande aktiviteter är redan på gång, torsdagarnas Boccia-spelning på Ankaret kl. 12-15, Simning på Folkhälsans Allaktivitetshus fredagar kl. 13-14, Yoga på Ankaret under måndagar kl. 12.00-13.30 och Folkhälsans Mimosel-kurs på Allaktivitetshuset varannan fredag kl. 14.00.

Grundkurs i punktskrift, med Bern Löfman, onsdagar kl. 12.30 på Ankaret. Mera information om Punktläsecirkel kommer senare.

I höst firar vi föreningens 40 års-jubileum och styrelsen har utsett en arbetsgrupp inför jubileet. Har du idéer för programmet hör gärna av dig till styrelsen.

Syntolkningen fortsätter som vanligt med

teaterbesök, biobesök och fotbollsmatcher på Wiklöf Holding Arena. Har du önskemål gällande syntolkade aktiviteter hör av dig till styrelsen eller organisationssekreteraren Erika.

Föreningen har flera utbildade ledsagare. Kontakta organisationssekreterare Erika ifall du behöver en ledsagare.

Föreningen har många planer inför det nya året och några kommande aktiviteter är följande:

31 mars, Vårmöte på Ankaret

10 april, Teaterbesök på Önningeby museum, med Matts Stenlund, 18 €.

24 april, Bingo på Ankaret, hemligt tema

14 maj, Grillkväll på Ankaret

Kurs

Är du intresserad av att lära dig Borstbindning, anmäl dig till Erika, tel. 04573438950.

Nya prenumerationsavgifter

Under höstmötet bestämdes även nya prenumerationsavgifter för år 2012. Avgiften bestämdes enligt styrelsens förslag, ordinarie medlem och helår 100 € och halvår 70 €. Som icke medlem och helår bestämdes 120 € och halvår 80 €.

VÅRMÖTE

Vårmötet hålls i år på Ankaret, lördagen den 31 mars kl. 12.00

Som program för mötet är det stadgeenliga ärenden.

Mycket välkommen!

Kontaktuppgifter:

Organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson finns anträffbar på Ankaret,

Johannebovägen 7, måndagar kl. 9-13, och på HandiCampen, Skarpansvägen 30, torsdagar-fredagar kl.9-15.30. Kom gärna in till mig eller ring!

Ankaret, tel. 018-19670

HandiCampen, tel. 018-527 362

Mobil: 0457 34 38 950

E-post: aland.syn@aland.net

Hemsida: www.handicampen.ax/syn

Bli medlem: Välkommen som medlem i Ålands Synskadade r.f. antingen som ordinarie eller som stödjande medlem.

Som ordinarie medlem krävs läkarintyg.

Kontakta då ögonpolikliniken på telefon 018-535339 och tala med Nina Jansson.

Medlemsavgift för ordinarie medlemmar är 10 € och för stödjande 15 €.

Som medlem får du medlemsbrev, FSS-tidningen, HandikappBulletinen och andra utskick. Du kan även delta i andra arrangemang. Du kan stöda Ålands Synskadade r.f. genom att göra en inbetalning till föreningen, som gåva eller donation till bankkonto ÅAB: 660100-2305365

Ha en bra dag!

Organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson

Ha en bra dag!

Organisationssekreterare Erika Strömberg-Jansson

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Vattengymnastiken i samarbete med

Folkhälsan på Östanlid hålls på onsdagar, grupp 1 kl 11.45 och grupp 2 kl 12.30.

Mimosel för damer och herrar träffas varannan onsdag på Fyren.

Damerna samlas 4.4 kl 13 och herrarna 11.4 kl 14.

Mimosel gruppen i Karleby samlas tisdagen 3.4 kl 14 på Emeliehemmet.

Kom ihåg föreningens årsmöte, som hålls onsdagen 11.4.2012 kl 18.30 på verksamhetscentret "Fyren", Otto Malmsgatan 9 A 21 i Jakobstad. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden.

Vi har bokat platser med Ekmans Bussar till Helsingfors för att ta del av musikalen "Kristina från Duvemåla" på Svenska

Teatern 15 - 16.9. Start på lördag kl 7 från Jakobstad. Teaterföreställningen på lördag kl 18.30. Övernattning och frukost på hotell Marski. Hemfärden startar kl 12 på söndagen. Anmälningar och tilläggsuppgifter på tel 7234 880 / 050-3795 658. Begränsat antal platser.

Mera info om verksamheten på medlemsbandet och ÖT:s minneslista (lörd) eller på tel 7234 880 / 050-3795 658.

Välkomna med i verksamheten!
Ann-Sofie och styrelsen

Punktskriftskurs för seende

Vill du som seende lära dig punktskrift?

Kommer du i kontakt med punktskrift hemma, bland vänner eller på din arbetsplats? Eller är du bara annars intresserad av att lära dig punktskrift? Kom då med på den av Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf. i samarbete med Svenska studiec centralen arrangerade punktskriftskursen.

Det blir en mångsidig och inspirerande kurs.

Efter gången kurs finns det möjlighet att delta i examen för ett specifikt intyg.

Kursavgift: 60 euro, vilken inkluderar kursmaterial samt kaffeservering.

Plats: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf.

Adress: Parisgränden 2 A 1, Helsingfors

Datum: 17 och 24 april och 3 maj

Tid: 17.00-20.00

Kursledare: Tor Hanner och Tessa Bamberg

Anmälan: Senast onsdagen den 4 april till FSS kansli tfn 09-6962300.

Ta vara på chansen!

Varmt välkomna till Österbotten!

FSS Friidrottstävlingar och bocciaturnering 2012

Den 8 – 10 juni går FSS åttonde friidrottstävlingar samt bocciaturnering av stapeln. Den här gången på den Österbottniska slätten i centrum av Vörå.

Fredagen den 8 juni genomförs bocciaturneringen mellan distrikten i Idrottshallen i Norrvalla.

På lördagen den 9 juni hålls friidrottstävlingarna på Vörå Idrottsplan. Friidrottsgrenarna är följande: löpning 60 m, 100 m och 400 m, 1500 m gång, höjd och längd utan ansats, kula, turbospjut samt slungboll.

På lördagskvällen avnjuter vi en festmiddag i 1700-talsstil med tillhörande salut på Restaurang Ädelbragd vid Furirbostället i Oravais.

Deltagaravgiften är 75 euro per person, vilket inkluderar resor, övernattnig i dubbelrum på Folkhälsan Norrvalla, måltider på hotellet och idrottsplanen samt festmiddagen. Därutöver 5 euro per start i friidrottstävlingarna. Avgiften för boccian är 50 euro per lag. I fall er distriktsförening inte betalar deltagaravgiften eller start- och boccia-avgifter, betalar varje deltagare själv dessa kostnader.

Närmare information och anmälningar riktas till Tina Dunderfelt på FSS centralkansli: telefon 09-6962 3020 eller e-post: tina.dunderfelt@fss.fi.

Den sista anmälningsdagen är fredagen den 27 april.

Deltagarna får mer detaljerad information senare.

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f, Vasa svenska synskadade r.f. i samarbete med Vörå Idrottsförening r.f.

I GÄNGET SLÄPPS SKRATTET LOSS!

VI STÖDGER: En stor del av finländarna stöter på verksamhet som får stöd av RAY. RAY styr avkastningen från sina spel till medborgarorganisationer som hjälper människor att ta hand om sig själva och varandra i olika livssituationer. Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. får i år 523 000 euro av RAY för sitt viktiga arbete.

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte den 21–22 april 2012 på hotell Waltikka i Forssa. Mötesförhandlingarna inleds på lördag kl. 13.00 och fortsätter på söndag kl. 9.00 med program.

Vid mötet behandlas de i paragraf 6 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsberättelse och bokslut för år 2011, revisorernas berättelse och frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsledaren, ekonomen och övriga redovisningsskyldiga, tillsättande av valberedningsutskott om vårmötet så besluter, diskutera förbundets verksamhet på längre sikt utgående från styrelsens förslag till strategiska riktlinjer, övriga frågor vilka styrelsen förelagt till vårmötet och skriftliga motioner som inom februari inlämnats till styrelsen av personmedlemmar eller medlemsföreningar.

Deltagaravgiften är 50 euro/person vilket inkluderar resor, kost och logi. Tillägg för enkelrum 25 euro. Om man blir tvungen att annullera sitt deltagande efter att anmälningstiden gått ut uppbärs halva deltagaravgiften. Om annulleringen sker på mötesdagen uppbärs hela avgiften.

Medlemmarna har ombetts anmäla sig till sina respektive föreningar.

Möteshandlingar på önskat medium, program för mötesdagarna och tidtabeller för de abonnerade bussarna sänds till alla anmälda. Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand!
Välkommen! – Styrelsen